

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2007. november 16.)

az európai kulturális menetrendről

(2007/C 287/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

- (1) emlékeztetve az Európai Közösség számára különösen a Szerződés 151. cikke által kijelölt célkitűzésekre;
- (2) utalva a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló Unesco-egyezmény rendelkezéseire;
- (3) tekintettel az európai kulturális programoknak a globalizálódó világban betöltött szerepéről szóló, 2007. május 10-i bizottsági közleményre ⁽¹⁾;
- (4) emlékeztetve a kulturális és a kreatív ágazatoknak a lisszaboni célkitűzések eléréséhez való hozzájárulásáról szóló, 2007. május 24-i következtetéseire ⁽²⁾;
- (5) figyelembe véve a Tanács 2002-2004-es és 2005-2007-es munkatervének tervezése és végrehajtása során szerzett tapasztalatokat ⁽³⁾;
- (6) figyelembe véve a 2007. szeptember 26-27-én Lisszabonban megrendezett első európai kulturális fórum eredményeit;
- (7) meggyőződve arról, hogy a kultúra és annak sajátosságai – ideértve a nyelvi sokféleséget is – kulcsfontosságú szerepet töltenek be a közös értékeken és a közös örökségen alapuló európai integrációs folyamatban, amely elismeri, tiszteletben tartja és előmozdítja a kulturális sokszínűséget és a kultúra transzverzális szerepét;
- (8) hangsúlyozva, hogy a kultúra és a kreativitás fontos mozgatóerő a személyes fejlődés, a társadalmi kohézió, a gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés, az innováció és a versenyképesség szempontjából;

- (9) oszta azt a nézetet, hogy a 2008-ban új ciklusba lépő lisszaboni menetrendben jobban el kell ismerni a kultúra szerepét;
- (10) úgy ítélve meg, hogy a kultúrának mint a nemzetközi együttműködést erősítő eszköznek fontos szerepet kell játszania az EU külkapcsolataiban;
- (11) kiemelve a kultúra és fejlesztés közötti szoros kapcsolatot és üdvözölve a tagállamok és az Európai Közösség által a külső támogatásaik tekintetében tanúsított proaktívabb szerepvállalást annak érdekében, hogy a fejlődő országokban elősegítsék egy dinamikus kulturális szektor kialakulását, valamint tudomásul véve a helyi lakosság kultúrához való hozzáférését és ezen országok kulturális termékeinek európai piacra jutását támogató finanszírozás mobilizálásának és diverzifikálásának fokozására irányuló bizottsági javaslatot;
- (12) hangsúlyozva a kultúrák közötti párbeszéd nemzetközi szintű elmélyítésének fontosságát többek között a törekény helyzetben lévő országokkal, valamint a nem kormányzati szereplők bevonásával, a teljesebb megismerés és megértés elősegítése céljából,

EURÓPAI KULTURÁLIS MENETREND

1. ÜDVÖZLI a Bizottságnak az európai kulturális menetrend kidolgozására irányuló javaslatát, amely véleménye szerint fontos lépés a kulturális együttműködés továbbfejlesztése és az e területen folytatott európai tevékenységek koherenciájának és láthatóságának növelése felé, miközben erősíti a kultúra transzverzális szerepét.

⁽¹⁾ 9496/07 és az azt kísérő munkadokumentum, amely felsorolja a kultúra területén végrehajtott közösségi fellépéseket (9496/07 ADD1).

⁽²⁾ 9021/07.

⁽³⁾ HL C 162., 2002.7.6., 5. o. és 13839/04.

Stratégiai célkitűzések

2. TÁMOGATJA a közös európai kulturális menetrend kialakítása céljából a Bizottság közleményében szereplő három stratégiai célkitűzést, nevezetesen az alábbiakat:
- a kulturális sokszínűség és a kultúrák közötti párbeszéd támogatása;
 - a kultúrának mint a kreativitás mozgatórugójának támogatása a növekedést, a munkahelyteremtést, az innovációt és a versenyképességet célzó lisszaboni stratégia keretében;
 - a kultúrának mint az Európai Unió nemzetközi kapcsolatai létfontosságú elemének támogatása.

Konkrét célkitűzések

3. EGYETÉRT abban, hogy ez a három stratégiai célkitűzés a következő konkrét célkitűzéseket foglalja magában:

A. A KULTURÁLIS SOKSZÍNŰSÉG ÉS A KULTURÁK KÖZÖTTI PÁRBESZÉD TÁMOGATÁSA TEKINTETÉBEN:

- a művészek és a kultúra területén tevékenykedő egyéb szakemberek mobilitásának ösztönzése,
- a kulturális örökség támogatása, nevezetesen a gyűjtemények mobilitásának megkönnyítése és a digitalizálás előmozdítása révén annak érdekében, hogy a közönség könnyebben hozzáférjen a különböző kulturális és nyelvi kifejezési formákhoz,
- a kultúrák közötti párbeszéd mint az európai identitást, polgárságot és társadalmi kohéziót elősegítő fenntartható folyamat támogatása, többek között a polgárok interkulturális készségeinek fejlesztése révén.

B. A KULTURÁNAK MINT A KREATIVITÁS MOZGATÓRUGÓJÁNAK TÁMOGATÁSA TEKINTETÉBEN:

- a kultúra és az oktatás közötti szinergiák hatékonyabb kihasználásának támogatása, különösen a művészeti oktatás és a kulturális tevékenységekben való aktív részvétel ösztönzése révén, a kreativitás és az innováció fejlesztése érdekében,
- a kifejezetten a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő szakemberek számára kialakított menedzseri, üzleti és vállalkozói képzés elérhetővé tételének támogatása,
- a kulturális és a kreatív ágazatok – ideértve az audiovizuális ágazatot is – fejlődéséhez szükséges kedvező környezet előmozdítása, maximalizálva ezáltal azok teljesítőképességét, különösen a KKV-k tekintetében, nevezetesen a már létező programok és kezdeményezések jobb felhasználása, valamint a kulturális ágazat és más ágazatok közötti kreatív partnerség ösztönzése révén, többek között a helyi és regionális fejlesztés összefüggésében.

C. A KULTURÁNAK MINT A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK LÉTFONTOSSÁGÚ ELEMÉNEK TÁMOGATÁSA TEKINTETÉBEN:

- a kultúra szerepének erősítése az EU külkapcsolataiban és fejlesztési politikájában,
- a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló Unesco-egyezmény támogatása, valamint nemzetközi szintű végrehajtásának előmozdítása,
- a kultúrák közötti párbeszéd és együttműködés erősítése az uniós tagállamok és harmadik országok civil társadalmi között,
- az uniós tagállamok harmadik országokban működő kulturális intézményei, valamint azoknak az adott tagállamban működő partnerintézményei közötti további együttműködés ösztönzése, ideértve a kulturális intézeteket is.

Subszidiaritás és rugalmasság

4. HANGSÚLYOZZA, hogy az említett célkitűzések elérése céljából végzett tevékenységeknek valódi európai hozzáadott értéket kell képviselniük és azokat a subszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett kell végezni, valamint hogy ezek az uniós szintű közös iránymutatások nem zárják ki a nemzeti politikai célkitűzések tagállamok általi meghatározását és végrehajtását.
5. KIEMELI, hogy ezeket a célkitűzéseket a kultúra területén végrehajtandó jövőbeli tevékenységek irányítását szolgáló rugalmas keretnek kell tekinteni.

MUNKAMÓDSZEREK

Párbeszéd a kulturális szektorral

6. EGYETÉRT ABBAN, hogy a kulturális szereplőkkel való folyamatos, többrétű és rugalmas párbeszéd, valamint az ágazattal valamennyi (helyi, regionális, nemzeti és európai) szinten folytatott konzultáció alapvető fontosságú mind az európai kulturális menetrend kidolgozása, mind annak végrehajtása szempontjából.
7. ÜDVÖZLI a Bizottság azon szándékát, hogy a kommunikációs csatornák kiépítése és az érintettekkel folytatott párbeszéd megszervezése érdekében az ágazatot képviselő tárgyalópartnereket válasszon ki és feltérképezze az ágazatot.
8. Tekintettel a 2007. szeptember 26-27-én Lisszabonban megrendezett első kulturális fórum pozitív hatására EGYETÉRT ABBAN, hogy a civil társadalmak közötti és az azokon belüli nemzeti és európai szintű kapcsolatok a rendszeres jelentéstétel összefüggésében jelentős szerepet játszanak az érintettek meglátásainak összegyűjtésében.

Nyitott koordinációs módszer

9. ÚGY VÉLI, hogy a kultúra területén folytatott együttműködésnek a Bizottság által javasolt új megközelítése, nevezetesen a nyitott koordinációs módszernek egy egyedileg átdolgozott módon történő alkalmazása, valamint az ágazat sajátosságainak figyelembevétele rugalmas és nem kötelező erejű keretet biztosít majd az európai kulturális menetrend stratégiai célkitűzéseivel kapcsolatos együttműködés megszervezéséhez és a legjobb gyakorlatok cseréjének előmozdításához.
10. A következőképpen HATÁROZ:
- a nyitott koordinációs módszer alkalmazására a kultúra területéhez igazított, rugalmas megközelítés keretében, a tagállamok, valamint azok regionális és helyi hatóságai hatásköreinek teljes körű tiszteletben tartása mellett és a szubszidiaritás elvének megfelelően kerül sor. A tagállamok az érintett fellépésekben és eljárásokban önkéntes alapon vehetnek részt;
 - az arányosságnak az EK-Szerződésben foglalt elvével ⁽¹⁾ összhangban a nyitott koordinációs módszer végrehajtása során különös figyelmet fognak fordítani arra, hogy a különböző szereplőkre nehezedő pénzügyi és adminisztratív terheket a minimálisra csökkentsék;
 - az európai kulturális menetrend célkitűzéseinek megvalósítására olyan korlátozott számú kiemelt területet lefedő hároméves munkatervek keretében kerül sor, amelyeket a Tanács a vonatkozó időszakban a nyitott koordinációs módszerhez megfelelőnek ítél. A Bizottság a kiemelt területekre alapozva konkrét fellépéseket fog javasolni a munkatervek keretében, amelyeket a Miniszterek Tanácsa fog megvitatni, kiegészíteni, naprakészé tenni, és amennyiben szükséges, jóváhagyni;
 - a Tanács a Bizottsággal együttműködésben központi szerepet játszik majd a kiemelt cselekvési területeken a folytonosság és nyomon követés biztosításában, valamint a folyamat lendületének fenntartásában;
 - az illetékes tanácsi szervvel [a Kulturális Bizottsággal] folytatott konzultációt követően a Bizottság többek között a 10. pont a) és b) alpontjában foglalt elveknek megfelelően a tagállamok által önkéntes alapon nyújtott információk alapján jelentést készít az elért eredményekről, amelyet a Tanács elé terjeszt;

f) az európai szintű kulturális együttműködés általános megismertetésének és láthatóságának erősítése érdekében a kulturális szereplőket és a nagyközönséget tájékoztatni kell a munkaterv célkitűzéseiről és elsődleges fellépéseiről.

- A 10. pont c) alpontjának megfelelően MEGÁLLAPODIK ABBAN, hogy a 2008-2010-es időszakra szóló munkaterv a mellékletben szereplő kiemelt cselekvési területekre fog összpontosítani.
- A Tanács az elért eredmények fényében, valamint tekintettel a fenti e) alpontban említett jelentéstételre és értékelésre, a Bizottsággal együttműködve felülvizsgálhatja a nyitott koordinációs módszernek a kultúra területén való alkalmazását.
- Az Európai Parlamentet, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, valamint a Régiók Bizottságát tájékoztatni kell a munkatervek végrehajtásáról.

Horizontális szempontok

- FELKÉRI a Bizottságot, hogy a definíciók és a módszertan tekintetében oly módon folytassa a kulturális statisztikákkal kapcsolatos munkáját, hogy a tényeken alapuló politikaalkotás és fellépések támogatása érdekében összehasonlítható statisztikai adatok szülessenek.
- ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság szolgálatközi csoportot hozott létre annak biztosítása érdekében, hogy az EK-Szerződés 151. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Szerződés egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során is figyelembe vegye a kulturális szempontokat.
- AJÁNLIJA, hogy a kulturális szempontok és egyéb közösségi politikák közötti kapcsolódási pontokat a kultúrára hatással lévő kérdésekkel foglalkozó megfelelő tanácsi formációk közötti koordináció, valamint egy hatékony és koherens mechanizmusnak a Szerződés egyéb rendelkezései alá tartozó kulturális szempontokkal kapcsolatos rendszeres jelentéstétel és nyomon követés céljából történő létrehozása révén erősítsék meg.
- FELKÉRI az Európai Tanácsot, hogy támogassa ezeket, az európai kulturális menetrendnek keretet biztosító következtetéseket.

⁽¹⁾ Az EK-Szerződés 5. cikke, ahogy azt a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló, az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 30. jegyzőkönyv, és különösen annak 9. pontja értelmezi.

MELLÉKLET

A 2008-2010-ES IDŐSZAK KIEMELT CSELEKVÉSI TERÜLETEI

A fenti 10. pont c) alpontjában és a 11. pontban foglalt rendelkezésekkel összhangban az európai kulturális menetrend stratégiai célkitűzései keretében a következő elsődleges fellépéseket fogják megvalósítani:

- a művészek és a kultúra területén tevékenykedő egyéb szakemberek mobilitását meghatározó feltételek javítása,
 - a kultúrához való hozzáférés előmozdítása, különösen a kulturális örökség, a többnyelvűség, a digitalizáció, a kulturális turizmus, az oktatással, különösen a művészeti oktatással fennálló szinergiák és a gyűjtemények nagyobb mobilitásának támogatásán keresztül,
 - adatok, statisztikák és módszertanok kialakítása a kulturális ágazatban, valamint azok összehasonlíthatóságának javítása,
 - a kulturális és kreatív ágazatok, azon belül is elsősorban a KKV-k teljesítőképességének maximalizálása,
 - a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló Unesco-egyezmény támogatása és végrehajtása.
-